

Νεανικά Σαλπίσματα

Διμηνιαίο Ηλεκτρονικό Περιοδικό
Διανέμεται ΔΩΡΕΑΝ

Καλή Σαρακοστή !

Διαβάσαμε κάπου:

«Δεν θα έχουμε κανένα κέρδος από την ορθή μας πίστη, αν η ζωή μας είναι αμαρτωλή, όπως επίσης δεν θα έχουμε καμιάν ωφέλεια από την ενάρετη ζωή μας, αν η πίστη μας δεν είναι υγιής.»

« Δεν πρέπει να μισούμε τους αιρετικούς, αλλά την αίρεση, όχι τον άνθρωπο, αλλά την πονηρή πράξη, την διεφθαρμένη γνώμη.»

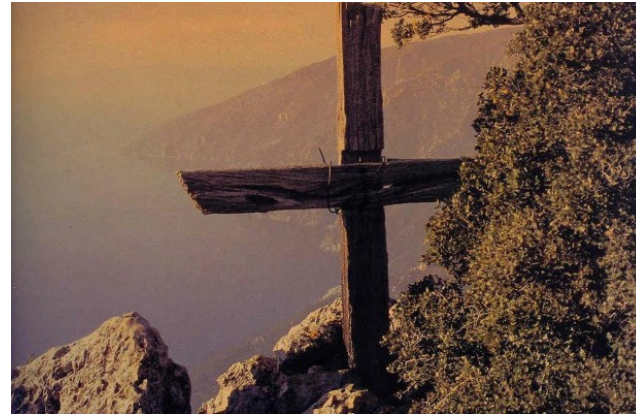
Αποφθέγματα και διδάγματα
Αγίου Ιωάννου Χρυσοστόμου

Μεγάλη Τεσσαρακοστή

Η **Μεγάλη Τεσσαρακοστή** ή αλλιώς η **Σαρακοστή** που σημαίνει «Μεγάλες 40 Ημέρες», είναι σημαντικότερη περίοδος νηστείας στο εκκλησιαστικό ημερολόγιο των Ορθοδόξων Χριστιανών, η οποία προετοιμάζει τους Χριστιανούς για τη μεγαλύτερη εορτή του εκκλησιαστικού ημερολογίου, το Πάσχα. Είναι η αρχαιότερη από τις μεγάλες νηστείες της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Καθιερώθηκε τον 4ο αιώνα. Αρχικά διαρκούσε έξι εβδομάδες ενώ αργότερα, προστέθηκε και η έβδομη εβδομάδα. Ο σκοπός της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, είναι να προετοιμάσει τους πιστούς, όχι μόνο να τιμήσουν, αλλά και να εισέλθουν στα Άγια Πάθη και την Ανάσταση του Ιησού. Το σύνολο του Ορθόδοξου βίου επικεντρώνεται γύρω από την Ανάσταση.

Η Μεγάλη Τεσσαρακοστή προτίθεται να είναι το «εργαστήρι», όπου ο χαρακτήρας του πιστού ανυψώνεται και εδραιώνεται πνευματικά· όπου η ζωή του επιστρέφει και αφιερώνεται ξανά στη διδασκαλία και τα ιδεώδη του Ευαγγελίου· όπου η νηστεία και η προσευχή κορυφώνονται με τη βαθιά πεποίθηση της ζωής· όπου η απάθεια και η αδιαφορία μετατρέπονται σε έντονες δραστηριότητες πίστης και καλών έργων· όπου κάθε χριστιανός προετοιμάζεται και ο ίδιος για τη δική του Ανάσταση ως αναγέννηση του καινού Ανθρώπου από τα πάθη του και τις αμαρτίες του. Η ίδια η Σαρακοστή δεν υφίσταται προς χάριν της Σαρακοστής, όπως και η νηστεία δεν γίνεται προς χάριν της νηστείας. Μάλλον, αυτά είναι τα μέσα με τα οποία, και για τα οποία, ο πιστός προετοιμάζει τον εαυτό του για να φτάσει, να αποδεχθεί και να επιτύχει το κάλεσμα από τον Σωτήρα του.

Ως εκ τούτου, η σημασία της Μεγάλης Σαρακοστής εκτιμάται ιδιαίτερω, όχι μόνο από τους μοναχούς οι οποίοι αυξάνουν σταδιακά το χρονικό διάστημα της Σαρακοστής, αλλά και από τους ίδιους τους λαϊκούς. Κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Σαρακοστής, ένα ειδικό βιβλίο ακολουθίας χρησιμοποιείται, γνωστό ως το **Τριώδιον** το Κατανυκτικόν (ή κοινώς Τριώδιο. Ονομάζεται έτσι, διότι οι κανόνες που περιέχονται στο βιβλίο αυτό έχουν συνήθως τρεις ωδές. Δηλαδή σε κάθε όρθρο, είτε είναι Κυριακή είτε είναι καθημερινή, διαβάζουμε τον εξάψαλμο, ψάλλουμε τα καθίσματα, την «Τιμιωτέραν», τους αίνους, τη δοξολογία, αλλά ψάλλουμε και κανόνες. Οι κανόνες είναι μία ομάδα τροπαρίων, και σε κάθε όρθρο μπορεί να λέγονται δύο-τρεις κανόνες. Ο κάθε κανόνας έχει εννέα ωδές. Δηλαδή τρία-τέσσερα τροπάρια αποτελούν την πρώτη ωδή. Αλλά τόσα τροπάρια αποτελούν τη δεύτερη ωδή. Αλλά τόσα τροπάρια την τρίτη ωδή μέχρι και την ενάτη ωδή. Οι ωδές αυτές έγιναν με βάση τις ωδές της Παλαιάς Διαθήκης.

Οδή θα πει ύμνος). Περιέχει δε τα νηστήσιμα κείμενα για την Ιερουργία (Ωρολόγιον) και Θείες Λειτουργίες. Το Τριώδιο ξεκινά κατά τη διάρκεια της προ-νηστήσιμης περιόδου για να συμπληρωθεί ή να αντικαταστήσει τμήματα των τακτικών λειτουργιών. Κατά τις καθημερινές της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, δεν τελείται η πλήρης Θεία Λειτουργία, επειδή η χαρά της Θείας Ευχαριστίας (κυριολεκτικά «Έκφραση ευχαριστιών») είναι αντίθετη προς τη στάση της μετάνοιας, η οποία υπερτερεί κατά τις ημέρες αυτές. Δεδομένου ότι θεωρείται ιδιαίτερα σημαντικό αυτή την εποχή, να λαμβάνονται τα Ιερά Μυστήρια (Θεία Κοινωνία) από τους πιστούς, η Λειτουργία των Προηγιασμένων Τιμίων Δώρων —επίσης καλούμενη και Λειτουργία του Αγίου Γρηγορίου του Διάλογου— μπορεί να εορτάζεται στις καθημερινές. Αυτή η ακολουθία αρχίζει με την Ακολουθία του Εσπερινού κατά την οποία ένα μέρος (πρόσφορο) από το Σώμα και το Αίμα του Χριστού, το οποίο διατηρήθηκε την προηγούμενη Κυριακή, φέρεται στην τράπεζα της πρόθεσης.

Κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Σαρακοστής, η εκκλησία θυμάται συχνότερα στην προσευχή της τους νεκρούς της (κεκοιμημένους), όχι μόνο υπενθυμίζοντας τον πιστό τη δική του θνητότητα, συμβάλλοντας έτσι στο αίτημα για μεταμέλεια, αλλά και τη χριστιανική του υποχρέωση για ελεημοσύνη στην προσευχή υπέρ των κεκοιμημένων. Το πρώτο Σάββατο που είναι αφιερωμένο στη μνήμη των νεκρών, είναι αυτό πριν την Κυριακή της Απόκριω, την τρίτη δηλαδή Κυριακή του Τριωδίου, μιας περιόδου που προηγείται της Μεγάλης Σαρακοστής. Το δεύτερο Σάββατο είναι αυτό πριν την Α΄ Κυριακή της Μ. Σαρακοστής. Τα Σάββατα αυτά λόγω της ιδιαίτερης σημασίας τους, ονομάζονται για τον λόγο αυτό και «Ψυχοσάββατα».

- Το Σάββατο την Εβδομάδα των Απόκριω
 - Το πρώτο Σάββατο της Μεγάλης Σαρακοστής
 - Το τρίτο Σάββατο της Μεγάλης Σαρακοστής
- Το τέταρτο Σάββατο της Μεγάλης Σαρακοστής

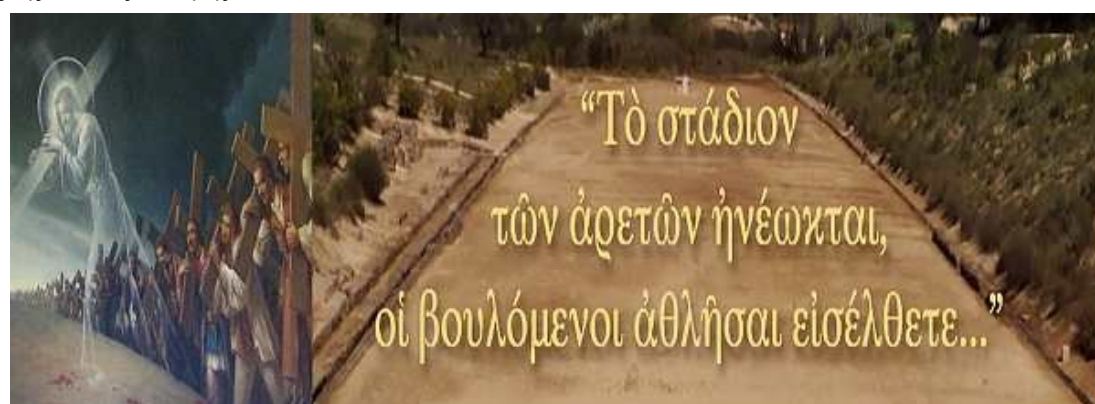
Επειδή η περίοδος της Μεγάλης Σαρακοστής δεν είναι σταθερή, καθώς η αρχή της ποικίλει από έτος σε έτος, πρέπει να γίνουν κάποιες ρυθμίσεις για διάφορες ημέρες σημαντικών εορτών σύμφωνα με το Ορθόδοξο εορτολόγιο (Μηναίον) οι οποίες εορτάζονται κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής. Όταν αυτές οι εορτές συμπίψουν σε καθημερινή της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, η κανονική ροή των ακολουθιών της Μ. Τεσσαρακοστής διακόπτεται προσωρινά για να εορταστούν με επισήμότητα.

Η πιο σημαντική από αυτές τις σταθερές εορτές είναι η Μεγάλη Εορτή του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου (25 Μαρτίου), η οποία θεωρείται ότι είναι τόσο σημαντική ώστε ουδέποτε μετακινείται, ακόμα και αν συμπίσει με την Κυριακή του Πάσχα (ένα σπάνιο και ιδιαίτερο περιστατικό, το οποίο είναι γνωστό ως Κύριο-Πάσχα). Η νηστεία επίσης μετριάζεται και οι πιστοί επιτρέπεται να καταναλώσουν ψάρι (εκτός και αν είναι Μεγάλη Παρασκευή ή Μεγάλο Σάββατο). Ενώ, σε άλλες καθημερινές της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, δεν επιτρέπεται κανένας εορτασμός με τέλεση της κανονικής Θείας Λειτουργίας, κατά την εορτή του Ευαγγελισμού τελείται η Λειτουργία του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου, ακόμα και αν η ημέρα συμπίπτει με τη Μεγάλη Παρασκευή.

Πριν από την έναρξη της Μεγάλης Σαρακοστής, υπάρχει ένα Προ-νηστείας χρονικό διάστημα, διάρκειας τριών εβδομάδων, που προετοιμάζει τους πιστούς για την πνευματική περίοδο, η οποία ανοίγεται μπροστά τους, κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Νηστείας. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, εισάγονται πολλά από τα θέματα που θα αναπτυχθούν στα λειτουργικά κείμενα της επόμενης. Κάθε εβδομάδα διαρκεί από την Κυριακή έως και το Σάββατο και χαρακτηρίζεται από τη θεματική ενότητα του Ευαγγελίου της Κυριακής που διαβάζεται κατά τη διάρκεια της Θείας Λειτουργίας (π.χ. Κυριακή του Τελώνου και Φαρισαίου, Κυριακή του Ασώτου).

Περιεχόμενα τεύχους:

Μεγάλη Τεσσαρακοστή	1
Η αρετή της ευγνωμοσύνης	2
Η νηστεία της Μ. Τεσσαρακοστής	2
Αγάπη: όχι ευκαιρία για "καλή πράξη"...	3
Η Εκκλησία Του Χριστού, η μόνη κοινωνία αγάπης και σωτηρίας	3
Θεία Λειτουργία των Προηγιασμένων Δώρων	4
Οι Κυριακές της Μεγάλης Τεσσαρακοστής	4
Ο Μεγάλος Κανόνας	5
«Μετά βαΐων και κλάδων»	5
Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου και 25η Μαρτίου	6

Η αρετή της ευγνωμοσύνης

Ο ιερός Χρυσόστομος πολύ ξεκάθαρα μας λέγει ότι τίποτα δεν μας ωφελεί τόσο, όσο το να θυμόμαστε συνεχώς τις ευεργεσίες του Θεού, και τις γενικές και τις προσωπικές.

Αν είχαμε αυτή την θύμηση στο μυαλό μας, δύσκολα θα αμαρτάναμε, αλλά ταυτόχρονα θα αγωνιζόμασταν να ξοφλήσουμε αυτό το χρέος προς τον Δωρεοδότη Κύριο που μας έδωσε τα πάντα και ζητάει από εμάς να του δώσουμε τα σκουπίδια μας, δηλαδή τις αμαρτίες μας.

Πολύ σοφά και καθαρά μας συμβουλευούν οι Πατέρες της Εκκλησίας ότι αυτή η θύμηση δύσκολα θα μας αφήσει να πέσουμε σε αμέλεια και λησμοσύνη, αλλά θα αγωνιζόμαστε για να εξοφλήσουμε αυτό το χρέος προς τον Κύριο μας, ο οποίος μας έδωσε τα πάντα χωρίς κανένα αντίτιμο, χωρίς καμιά πληρωμή. Αντιθέτως ο άνθρωπος σε αυτή τη ζωή ό,τι παίρνει από τους άλλους, το πληρώνει και σε χρήμα, και σε κόπο, αλλά περισσότερο σε ψυχικό κόστος.

Ο Κύριός μας είναι δωρεοδότης. Μας προίκισε με τόσα ψυχικά αγαθά, μας γέμισε με πολλά υλικά πράγματα και 'μείς του φερόμαστε με αχαριστία, περιφρόνηση και αδιαφορία. Φαίνεται καθαρά ότι τα πάθη μας δεν έχουν λογική και φερόμαστε χειρότερα και από τα άλογα ζώα, τα οποία τρέφουν μεγάλη ευγνωμοσύνη σε αυτούς που τα φροντίζουν και όχι περιφρόνηση και αδιαφορία.

Ο Άγιος Χρυσόστομος μας λέγει, ότι τις ευεργε-

σίες Του Θεού και των ανθρώπων πρέπει να τις γράφουμε σε μαρμάρινη στήλη για να τις βλέπουμε καθημερινά. Τις δικές μας, που κάνουμε στους άλλους, να τις γράφουμε στην αμμουδιά για να έρχεται το κύμα και να τις σβήνει.

Τον Θεό δεν θα μπορέσουμε με τίποτε άλλο να τον ικανοποιήσουμε παρά μόνον, αν ενδιαφερόμαστε για την σωτηρία μας και την σωτηρία των ψυχών μας, προσπαθώντας να αποκτήσουμε τις αρετές για τις οποίες ο ίδιος θυσιάστηκε πάνω στο Σταυρό για να μας καθαρίσει από κάθε «ρύπο», όπως σοφά μας λέγει ο Απόστολος.

Ο άριστος τρόπος διαφύλαξης της ευεργεσίας είναι η ανάμνησή της και η συνεχής ευχαριστία προς τον ευεργέτη.

Η ευεργεσία μας αποτρέπει από την αμαρτία, γιατί αν πραγματικά συναισθανόμαθα αυτά που «εισπράττουμε» θα ντρεπόμασταν να προκαλέσουμε τον ευεργέτη μας.

Ο Θεός, ευλογεί και αγιάζει την ψυχή που εκφράζει την ευγνωμοσύνη και τις ευχαριστίες της. Και ενώ κάθε μέρα ο Θεός μας ευεργετεί όλους μας με άπειρες ευεργεσίες, είτε το θέλουμε είτε δεν το θέλουμε, είτε το γνωρίζουμε είτε το αγνοούμε, τίποτα δεν ζητάει από μας, παρά να τον ευγνωμονούμε για όσα έχουν γίνει σε εμάς, για να μας προσφέρει και γι' αυτό τον λόγο μεγαλύτερη πνευματική ανταμοιβή.

Ο Θεός, όταν Του προσφέρουμε μικρά και

ευτελή πράγματα, αλλά Του τα προσφέρουμε με την καρδιά μας, τα ανταποδίδει εκατονταπλάσιονα, όπως μας λέγει στο ιερό Ευαγγέλιο, γιατί είναι γενναιόδωρος. Εμείς προσφέρουμε στο Θεό την ευγνωμοσύνη μας με λόγια, ενώ Αυτός μας ευεργετεί με τα έργα του.

Και αυτή την ευχαριστία με τα λόγια την απαιτεί όχι γιατί την χρειάζεται, αλλά για να μας παιδαγωγήσει και να μας μάθει να είμαστε ευγνώμονες και να αναγνωρίζουμε τον Χορηγό των αγαθών για να προχωρήσουμε στην πνευματική μας ζωή.

Τα λόγια και πάλι του Αγίου Χρυσόστομου διαχρονικά: «Πρέπει, οπωσδήποτε, να ευγνωμονούμε το Θεό, γιατί ο ίδιος ο Θεός μας έπλασε. Μας έβαλε μέσα μας την ψυχή. Μας τίμησε με το λογικό. Μόνο εμάς και κανένα άλλο όν. Μας έδωσε τη δυνατότητα να χρησιμοποιούμε όλα όσα βλέπουμε. Μας χάρισε την δυνατότητα να Τον γνωρίσουμε. Μας πρόσφερε τον Υιό Του για την σωτηρία μας. Μας δώρισε το Βάπτισμα που συνοδεύεται από τόσα αγαθά. Μας αξιώνει να κοινωνούμε το Σώμα και το Αίμα Του. Και μας υποσχέθηκε την ουράνια βασιλεία και τα ανείπωτα μυστικά αγαθά. Εμείς, αδελφοί μου, τί θα του προσφέρουμε;

Η νηστεία της Μεγάλης Τεσσαρακοστής

Γενικά μιλώντας, η νηστεία είναι αναγκαίο στοιχείο της χριστιανικής ζωής. Ο Χριστός νηστεύε και δίδαξε τους ανθρώπους να νηστεύουν. Ευλογημένη είναι η νηστεία όταν γίνεται μυστικά, δίχως επίδειξη και κατάκριση των άλλων (Ματθ. 6, 16· Ρωμ. 14). Ως σκοπό έχει την κάθαρση της ζωής μας, την ελευθέρωση των ψυχών και των σωμάτων μας από την αμαρτία, την ενίσχυση των ανθρώπινων δυνάμεών μας για την αγάπη του Θεού και των ανθρώπων, τον φωτισμό όλης της υπάρξεώς μας για κοινωνία με τη Μακαρία Τριάδα.

Από την Κυριακή της Απόκριω και μετά, δεν επιτρέπεται καθόλου κρέας· κι έπειτα από την Κυριακή της Τυρινής και μέχρι το τέλος της Σαρακοστής, καθόλου αβγά ή γαλακτοκομικά προϊόντα. Αυτοί οι κανόνες δεν υφίστανται ως φαρισαϊκά «φορτία δυσβάστακτα» (Λουκ. 11, 46), αλλά ως ένα ιδανικό, για το οποίο πρέπει να παλέψουμε· όχι ως αυτοσκοπός, αλλά ως μέσον για πνευματική τελειότητα που στεφανώνεται από την αγάπη. Οι ακολουθίες συνεχώς μας το θυμίζουν:

«*Νηστεύσωμεν νηστείαν δεκτὴν, εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ· ἀληθὴς νηστεία ἢ τῶν κακῶν ἀλλοτριώσις, ἐγκράτεια γλώσσης, θυμοῦ ἀποχή, ἐπιθυμιῶν χωρισμός, καταλαλιᾶς, φεύδους, καὶ ἐπιπορίας· ἢ τούτων ἔνδεια, νηστεία ἐστίν, ἀληθῆς καὶ εὐπρόσδεκτος*» (Απόστιχα Εσπερινού Δευτέρας Α' Νηστειών).

Οι ακολουθίες της Μεγάλης τεσσαρακοστής μας εφιστούν την προσοχή στο αδιαμφισβήτητο σημείο πως δεν πρέπει να υπερηφανευόμαστε με την εξωτερική νηστεία, μιας και ούτε κι ο διάβολος τρώει ποτέ!

Η ασκητική νηστεία της Σαρακοστής διαρκεί από την Κυριακή της Απόκριω μέχρι την Κυριακή του Πάσχα και καταλύεται μόνο μετά από την Αναστάσιμη θεία Λειτουργία. Γνωρίζοντας τη μεγάλη προσπάθεια στην οποία καλούνται, οι Χριστιανοί πρέπει να επιδείξουν κάθε επιμέλεια για να νηστεύουν όσο καλύτερα μπορούν, εν κρυπῶ, ώστε ο Θεός να τους δει και να τους ευλογήσει φανερά με μια αγία ζωή. Κάθε άνθρωπος πρέπει να κάνει ότι μπορεί καλύτερο υπό το φως του ιδανικού.

Ακόμα όμως και κατά τη Σαρακοστή, το Σάββατο και η Κυριακή παραμένουν ευχαριστιακές μέρες και η θεία Λειτουργία τελείται. Το Σάββατο τελείται η θεία Λειτουργία του Αγίου Ιωάννη του Χρυσόστομου, συνήθως με προσευχές για τους νεκρούς. Την Κυριακή έχουμε τη θεία Λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου που 'να εκτενεστερη.

Διαβάζουμε στο Κατά Λουκάν Ευαγγέλιο 4:1-4 1 ΚΑΙ ο Ιησούς, πλήρης Αγίου Πνεύματος, επέστρεψε από τον Ιορδάνη· και φερόταν από το Πνεύμα στην έρημο, 2 πειραζόμενος από τον διάβολο 40 ημέρες· και δεν έφαγε τίποτε εκείνες τις ημέρες· και αφού αυτές τελείωσαν, ύστερα πείνασε. 3 Και ο διάβολος είπε σ' αυτόν: Αν είσαι Υιός τού Θεού, πες σε τούτη την πέτρα να γίνει ψωμί. 4 Και ο Ιησούς απάντησε σ' αυτόν, λέγοντας: Είναι γραμμένο, ότι: «Μονάχα με ψωμί δεν θα ζήσει ο άνθρωπος, αλλά με κάθε λόγο τού Θεού».

Βλέπουμε εδώ ότι ο ίδιος ο Χριστός ήταν ο εμπνευστής της σαρακοστής, ο οποίος για 40 μερόνυχτα νηστεύε χωρίς να φάει καθόλου. Βλέπουμε πως αυτός που τον οδηγά σ' αυτή την μεγάλη δοκιμασία είναι ο ίδιος ο Πατέρας Θεός διαμέσου του Αγίου Πνεύματος και αυτό δεν γίνεται χωρίς λόγο.

Αποτέλεσμα η μεγάλη διακήρυξη «Μονάχα με ψωμί δεν θα ζήσει ο άνθρωπος, αλλά με κάθε

λόγο τού Θεού». Ο Χριστός ο «ζωντανός λόγος του Θεού» ποτέ δεν μιλά μόνο με λόγια αλλά πάντα τα λόγια του είναι ζωή και πράξη.

Η νηστεία λοιπόν αποδεικνύει ότι η ζωή του ανθρώπου δεν εξαρτάται μονάχα από το ψωμί που θα φάει αλλά και από κάθε λόγο του Θεού. Ο άνθρωπος με άλλα λόγια δεν είναι μόνο σάρκα και ψυχή ώστε να χρειάζεται μόνο τροφή για να διατηρηθεί στην ζωή. Είναι και Πνεύμα το οποίο για να ζήσει του είναι αναγκαίο να φάει πνευματική τροφή της οποίας η γέυση και η ευωδιά είναι ασύγκριτα απολαυστικότερη και αναγκαϊότερη γ' αυτόν.

Ο Χριστός λοιπόν είναι το παράδειγμα και πρότυπο μας στην νηστεία. Αυτή είναι λοιπόν και η έννοια της σαρακοστής: «να ακολουθήσουμε στα βήματα του Χρίστου και μαζί του έμπρακτα να διακηρύξουμε ότι για να ζήσουμε έχουμε ανάγκη τον ζωντανό λόγο του Θεού».

Εθνική Πύλη για την Ομάδα της Καταπολέμησης της Βίας

Αρωτοβουλία
πρόγραμμα για την πρόληψη της ενδοοικογενειακής βίας

210-2023568

Γραμμή ευαισθητοποίησης & ενημέρωσης για ζητήματα ενδοοικογενειακής βίας.
Πρόσβαση 24 ώρες το 24ωρο.
Δευτέρα ως Πέμπτη 9:00πμ - 5:00μμ

Σταμάτησε τούτη τη σιωπή που σου λιάζει.
Κ. Μοσχούφ

Αγάπη: όχι ευκαιρία για "καλή πράξη"...

Είναι η αγάπη και πάλι που αποτελεί το θέμα της Κυριακής της Απόκριες. Ευαγγελικό ανάγνωσμα της μέρας είναι η παραβολή του Χριστού για την Τελευταία Κρίση (Μαθ, 25, 31-46). Όταν ο Χριστός θα έρθει να μας κρίνει ποιο θα είναι το κριτήριο Του; Η παραβολή μας δίνει την απάντηση: η αγάπη – όχι ένα απλό ανθρωπιστικό ενδιαφέρον για μια αφηρημένη δικαιοσύνη και για κάποιους, ανώνυμους «φτωχούς», αλλά η συγκεκριμένη και προσωπική αγάπη για τον άνθρωπο, για κάθε ανθρώπινο πρόσωπο με το οποίο ο Θεός με φέρνει σε επαφή στη ζωή μου. Αυτή η διάκριση είναι πολύ σημαντική γιατί σήμερα όλο και περισσότεροι χριστιανοί έχουν την τάση να ταυτίζουν τη χριστιανική αγάπη με τις πολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές φροντίδες.

Η χριστιανική αγάπη είναι η «δυνατή αδυνατότητα» να βλέπω το Χριστό στο πρόσωπο κάθε ανθρώπου, οποιοσδήποτε κι αν είναι αυτός, και τον οποίο ο Θεός, μέσα στο αιώνιο και μυστηριώδες σχέδιό Του, έχει αποφασίσει να φέρει μέσα στη ζωή μου έστω και για λίγες στιγμές να τον φέρει κοντά μου, όχι σαν μια ευκαιρία για «καλή πράξη» η για εξάσκηση της φιλανθρωπίας μου, αλλά σαν αρχή μιας αδιάκοπης συντροφιάς μέσα στον ίδιο το Θεό.

Από αυτή την άποψη η χριστιανική αγάπη είναι μερικές φορές τα αντίθετο από την «κοινωνική δραστηριότητα» με την οποία συχνά σήμερα ταυτίζεται ο Χριστιανισμός. Για έναν άνθρωπο με κοινωνική δραστηριότητα το αντικείμενο της αγάπης δεν είναι το «πρόσωπο» αλλά ο «άνθρωπος, μια δηλαδή αφηρημένη μονάδα μιας, όχι λιγότερο, αφηρημένης Ανθρωπότητας». Αλλά για το Χριστιανισμό, ο άνθρωπος είναι «αξιαγάπητος» ακριβώς γιατί είναι πρόσωπο.

Η κοινωνική δραστηριότητα είναι πάντοτε «φουτουριστική» στην προσέγγιση της. Ενεργεί πάντα στο όνομα της δικαιοσύνης, του νόμου, της ευτυχίας που πρόκειται να έρθει, να κερδηθεί. Ο Χριστιανισμός ελάχιστα ενδιαφέρεται γι' αυτό το προβληματικό μέλλον αλλά βάζει όλη την έμφαση στο τώρα, που είναι ο μόνος αποφασιστικός χρόνος για αγάπη. Οι δυο αυτές στάσεις δεν

αποκλείουν η μια την άλλη αλλά δεν πρέπει να συγχέονται. Οι χριστιανοί βεβαιότατα, έχουν ευθύνες απέναντι «στον κόσμο τούτο» και πρέπει να τις εκπληρώσουν. Ακριβώς αυτή είναι η περιοχή της «κοινωνικής δραστηριότητας» που ανήκει εντελώς στον «κόσμο τούτο». Οπωσδήποτε όμως η χριστιανική αγάπη σκοπεύει πέρα από τον «κόσμο τούτο». Είναι αυτή η ίδια μια ακτίνα, μια εκδήλωση της Βασιλείας του Θεού υπερβαίνει και συντρίβει όλους τους περιορισμούς, όλες τις «συνθήκες» του κόσμου τούτου διότι το κίνητρό της, ο σκοπός της καθώς και η ολοκλήρωσή της είναι στο Θεό. Και ξέρουμε ότι ακόμα, και σ' αυτόν τον κόσμο που «εν τω πονηρώ κείται» η μόνη νίκη που διαρκεί και μεταμορφώνει είναι η νίκη της αγάπης. Η πραγματική αποστολή της Εκκλησίας είναι να υπενθυμίζει στον άνθρωπο την προσωπική του αγάπη και την κλήση του, που είναι να πλημμυρίσει τον αμαρτωλό κόσμο μ' αυτή την αγάπη.

Η παραβολή για την Τελευταία Κρίση αναφέρεται στη χριστιανική αγάπη. Δεν είμαστε όλοι καλεσμένοι να δουλέψουμε για την Ανθρωπότητα, όμως ο καθένας μας έχει λάβει το δώρο και τη χάρη της αγάπης του Χριστού. Ξέρουμε ότι όλοι οι άνθρωποι τελικά έχουν ανάγκη απ' αυτή την προσωπική αγάπη, έχουν ανάγκη να τους αναγνωρίζεται δηλαδή η μοναδικότητα της ψυχής τους στην οποία αντανακλάται όλη η ομορφιά της δημιουργίας μ' ένα ξεχωριστό τρόπο.

Ξέρουμε ακόμα ότι οι άνθρωποι βρίσκονται «εν φυλακή», είναι «πεινώντες και διψώντες» ακριβώς γιατί τους λείπει αυτή η προσωπική αγάπη. Τέλος ξέρουμε ότι όσο στενά και περιορισμένα και αν είναι τα πλαίσια της προσωπικής μας ύπαρξης ο καθένας από μας δημιουργήθηκε υπεύθυνος για μια μικρή θέση στη Βασιλεία του Θεού, και έγινε υπεύθυνος εξαιτίας αυτού του δώρου της αγάπης του Χριστού. Έτσι είτε έχουμε είτε δεν έχουμε αποδεχτεί αυτή την ευθύνη, είτε αγαπήσαμε είτε αρνηθήκαμε την αγάπη, πρόκειται να κριθούμε Γιατί εφ' όσον ετοιμάσατε ἐνὶ τούτων των ἀδελφῶν μου των ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε» (Μαθ, 25,40).

Η Εκκλησία Του Χριστού, η μόνη κοινωνία αγάπης και σωτηρίας

Ο Χριστός ονομάζει όλους τους εμπέριστους ή πάσχοντες συνανθρώπους μας «**αδελφούς**» Του, γι αυτό και εκλαμβάνει κάθε κίνηση αγάπης που έγινε έστω και στον ελάχιστο εμπέριστο συνάνθρωπο, ως γενομένη προς τον ίδιο.

Με δεδομένο ότι ο Θεός είναι κοινός δημιουργός και Πατέρας όλων των ανθρώπων (που συμμετέχουν της κοινής ανθρώπινης ουσίας, αλλά έχουν διαφορετικά πρόσωπα) όλοι οι άνθρωποι είναι μεταξύ τους αδελφοί. Γι αυτό και είναι ίσοι εξίσου και κατά πάντα σεβαστοί και αγαπητοί, ως μέλη της ίδιας οικογένειας.

Την κατάσταση της παγκόσμιας αδελφότητας θεμελίωσε στον κόσμο η σάρκωση του Χριστού μας. Η θεανθρωπότητα του Χριστού, αφ' ενός **κατήλλαξε** την ανθρωπότητα με το Θεό, αφ' ετέρου έδωσε τη δυνατότητα στους ανθρώπους να ενωθούν μαζί Του, μέσω της Εκκλησίας.

Έτσι, η Εκκλησία είναι η νέα κοινωνία της χάριτος, η νέα παγκόσμια οικογένεια αγάπης και σωτηρίας. Η ένωση των πιστών με το Χριστό μέσα στην Εκκλησία του εξασφαλίζει την **κατακόρυφη** ένωση των ανθρώπων με το Θεό και την **οριζόντια** ένωση των ανθρώπων μεταξύ τους.

Γι αυτό και η «**Εκκλησιοποίηση**» της ανθρωπότητας αποτελεί την μεγάλη ελπίδα του μέλλοντος, την μόνη αληθινή Παγκοσμιοποίηση.

Ο **Παράδεισος** και η **Κόλαση** δεν θα είναι **Φυσικές** αλλά **Ψυχικές** καταστάσεις. Διότι στην Βασιλεία του Θεού, όλοι οι άνθρωποι, ευαρεστήσαντες ή όχι στον Θεό θα βλέπουν και θα αισθάνονται την παρουσία του Θεού, οι μεν ως αγάπη, ως θαλαπυρή, ως ευεξία (οι καλώς πράξαντες ή μετανοήσαντες), οι δε ως έλεγχο, δυσφορία, αγωνία, μοναξιά κ.λ.π (οι κακώς πράξαντες και μηδέποτε μετανοήσαντες).

Η κατάσταση της κολάσεως στις περισσότερες περιπτώσεις βιώνεται ήδη από την παρούσα ζωή. Ο Θεός δίνει σε όλους τους ανθρώπους ευκαιρίες να μετανοήσουν μέχρι και την τελευταία στιγμή, γι' αυτό και είναι απολύτως ηθικώς καταδικαστέα η **ευθανασία**.

Καταλλαγή σημαίνει συμφιλίωση, μεταλλαγή από έχθρα σε φιλία.

Το παγκόσμιο αυτό κριτήριο είναι η **αγάπη**. Με αυτό το μέτρο θα χωρισθούν οι άνθρωποι σε **δικαίους** και **αδίκους**. Είναι ο **παγκόσμιος νόμος της ανθρωπιάς, που μπορεί να εφαρμοσθεί σε όλους τους λαούς και σε όλες τις εποχές**. Δεν εξαιρεί κανένα από την κρίση.

Για μεν τους χριστιανούς, η αγάπη είναι το **μέτρο της χριστιανικότητάς τους**. για τους μη χριστιανούς, η ανθρωπιά είναι σημάδι, πως δεν αχρειώθηκε ολοκληρωτικά μετά την πτώση, η εικόνα του Θεού μέσα τους.

Στην πραγματικότητα, επειδή ο Θεός έχει φυτέψει σε κάθε άνθρωπο την φωνή της συνειδήσεως, που είναι η φωνή του Θεού, η εικόνα του Δημιουργού όσο αλλοιωμένη ή μουντζουρωμένη και να είναι, **πάντα** και σε κάθε άνθρωπο **υπάρχει**.

Δεν μπορεί κανείς ποτέ, είτε είναι χριστιανός είτε όχι, να τα αγνοήσει, χωρίς να παύσει να είναι άνθρωπος. Έτσι η παγκόσμια κρίση έχει και παγκόσμιο και καθολικό κριτήριο: την **Αγάπη**.

Θεία Λειτουργία των Προηγιασμένων Δώρων

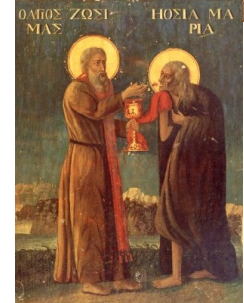
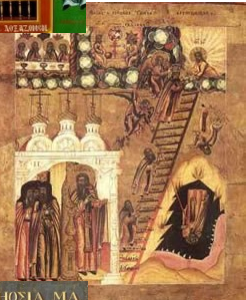
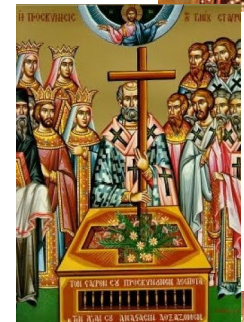
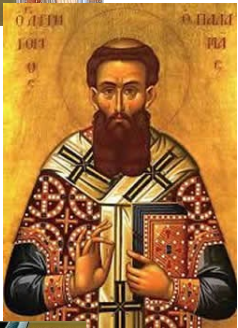

Θεία Λειτουργία των Προηγιασμένων Δώρων είναι μια ιδιαίτερη λειτουργία, που γίνεται μόνο κατά την πένθιμη περίοδο, δηλαδή τις καθημερινές της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, οπότε δεν τελείται η λειτουργία του Ιωάννου του Χρυσοστόμου ή του Μ. Βασιλείου. Δεν τελείται δηλαδή τα Σάββατα και τις Κυριακές, ούτε τον υπόλοιπο χρόνο. Παλαιότερα ετελείτο και κατά την Τετάρτη και Παρασκευή της εβδομάδας της Τυροφάγου και κατά τη Μεγάλη Παρασκευή, αλλά η τάξη αυτή απράκτισε.

Έχουμε μαρτυρίες επίσης ότι ετελείτο, έστω και προαιρετικά («από τον θέλοντα») κατά την τοπική συνήθεια και κατά τις Τετάρτες και τις Παρασκευές του υπόλοιπου έτους και κατά την εορτή της υψώσεως του Τιμίου Σταυρού (14 Σεπτεμβρίου). Ενωρίς όμως η τέλεσή της περιορίστηκε μόνο στην Τεσσαρακοστή και μάλιστα αποτέλεσε το κατ' εξοχήν γνώρισμα της κατανυκτικής αυτής περιόδου. Συνδέεται και συνδυάζεται με την ακολουθία του Εσπερινού και δεν περιλαμβάνει τίποτε άλλο παρά 1) την προπαρασκευή των προηγιασμένων δώρων, δηλαδή τη μεταφορά του αγίου άρτου – Αμνού από την Αγία Τράπεζα (αρτοφόριο) στην Πρόθεση, την τοποθέτησή του στο δισκάριο και την ένωσή του στο άγιο ποτήριο και 2) την κοινωνία των φρικτών του Χριστού μυστηρίων.

Περιβάλλεται με λειτουργική επισημότητα

και πλαισιώνεται κατά το πρότυπο της θ. λειτουργίας με προπαρασκευαστικές ευχές πριν από τη μετάληψη και ευχαριστήριες μετά από αυτήν και τη συνήθη απόλυση της θ. λειτουργίας. Έτσι δεν είναι λειτουργία με την κυρία και ειδική έννοια του όρου αυτού, δηλαδή προσφορά θυσίας, καθόσον δεν περιέχει Αναφορά και επομένως δεν πρόκειται για τέλεση του μυστηρίου της θείας ευχαριστίας. Είναι δηλαδή μόνο μια εσπερινή σύναξη με κύριο σκοπό τη Μετάληψη.

Πιο συγκεκριμένα, κατά την εκκλησιαστική τάξη, γίνεται: α) κάθε Τετάρτη και Παρασκευή των έξι εβδομάδων της Μεγάλης Τεσσαρακοστής. β) την Πέμπτη της Ε' εβδομάδας του Μεγάλου Κανόνα. γ) στις μνήμες αγίων που εορτάζονται και συμπιπουν μέσα στη Σαρακοστή σε άλλη μέρα εκτός Σαββάτου και Κυριακής, όπως π.χ. η Α' και Β' εύρεση της κεφαλής του τιμίου Προδρόμου (24 Φεβρουαρίου), των αγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων (9 Μαρτίου) ή και εκτάκτως τοπικών αγίων κλπ. δ) τη Μεγάλη Δευτέρα, Μεγάλη Τρίτη και Μεγάλη Τετάρτη της Μεγάλης Εβδομάδας. ε) Όπως παρατηρεί ο αοίδιμος καθηγητής Ιωάννης Φουντούλης, Προηγιασμένη γίνεται και κατά την παραμονή του Ευαγγελισμού, οποιαδήποτε ημέρα της εβδομάδας εκτός Σαββάτου και Κυριακής και αν τύχει. (Τα νεώτερα Τυπικά της Μεγάλης Εκκλησίας – Κωνσταντίνου και Γ. Βιολάκη – αδικαιολόγητα δεν προβλέπουν την τέλεση Προηγιασμένης κατά την ημέρα αυτή, έστω και αν είναι Τετάρτη ή Παρασκευή). Βέβαια κατά την εορτή του Ευαγγελισμού, που είναι ημέρα χαρμόσυνη όποια μέρα κι αν συμπέσει, τελείται ως γνωστόν η λειτουργία του Ιωάννου του Χρυσοστόμου.

Η διάταξη των Τυπικών περί τακτικής τέλεσεως της Προηγιασμένης κατά τις Τετάρτες και Παρασκευές της Μ. Τεσσαρακοστής, δεν έχει την έννοια ότι κωλύει την εκτάκτως τέλεσή της και κατά τις υπόλοιπες μέρες. Ας σημειωθεί εδώ ότι κατά την τέλεσή της, οι ιερείς ενδύονται άμφια με χρώμα πορφουρούν (βαθύ ερυθρό-ιώδες), που είναι και το επίσημο χρώμα των άμφιών της Μ. Τεσσαρακοστής.

Σύμφωνα με το Τυπικό της Ορθόδοξης Εκκλησίας δύο είναι κυρίως οι λόγοι για τους οποίους γίνεται η λειτουργία των Προηγιασμένων σ' αυτήν την περίοδο. Ο πρώτος είναι ότι ο Αναστάσιμος χαρακτήρας της θείας λειτουργίας ή Ευχαριστίας, δε συμβιβάζεται, δηλαδή δεν ταιριάζει με τον πένθιμο χαρακτήρα των ημερών της Μ. Τεσσαρακοστής, γι αυτό και δεν είναι δυνατό σε καμιά περίπτωση να τελεσθεί τελεία λειτουργία, όπως ήδη είπαμε. Ο δεύτερος, για να μη μείνουν οι πιστοί κατά τις μέρες αυτές, χωρίς να κοινωνήσουν το πανάχραντο Σώμα και Αίμα του Κυρίου Ημών Ιησού Χριστού.

Η θεία λειτουργία των Προηγιασμένων είναι μια από τις ωραιότερες και κατανυκτικότερες ακολουθίες της Εκκλησίας μας. Όπως μας παραδόθηκε διαμέσου των αιώνων, δεν πρόκειται για ατομική λειτουργία του καθενός χωριστά ούτε ως μέσο εκδηλώσεως της ευσεβείας μας ή εξυπηρετήσεως θρησκευτικών αναγκών για τη σωτηρία μας, αλλά ως πράξη συνάξεως, ως καθολική εκδήλωση της όλης Εκκλησίας.

Οι Κυριακές της Μεγάλης Τεσσαρακοστής

Κυριακή της Ορθοδοξίας: Λέγεται Κυριακή της Ορθοδοξίας, γιατί γιορτάζουμε την αναστήλωση των αγίων Εικόνων και τον θρίαμβο της Ορθόδοξης Πίστεως κατά της φοβερής αιρέσεως των Εικονομάχων, των αιρετικών δηλαδή εκείνων που δεν εδέχοντο να τιμούν τις αγίες Εικόνες. Το «Ωρολόγιο» της Εκκλησίας γράφει: Για εκατό και πλέον χρόνια διαταράχθηκε η Εκκλησία με διωγμούς από κακοδόξους εικονομάχους. Πρώτος υπήρξε ο αυτοκράτορας Λέων ο Ίσαυρος και τελευταίος ο Θεόφιλος, άνδρας της Αγίας Θεοδώρας, η οποία μετά το θάνατο του συζύγου της ανέλαβε την εξουσία και σπέρωσε πάλι την Ορθοδοξία μαζί με τον Πατριάρχη Μεθόδιο. Η Βασίλισσα Θεοδώρα διακήρυξε δημόσια ότι ασπαζόμεθα τις Εικόνες, όχι λατρευτικά, ούτε ως Θεούς, αλλά ως εικόνες των αρχετύπων. Την πρώτη Κυριακή των νηστειών το έτος 843, η Θεοδώρα μαζί με τον γιό της αυτοκράτορα Μιχαήλ, λιτάλευσαν και ανεστήλωσαν τις αγίες εικόνες μαζί με τον κλήρο και το λαό. Από τότε εορτάζουμε κάθε χρόνο την ανάμνηση αυτού του γεγονότος γιατί καθορίστηκε οριστικά ότι δεν λατρεύουμε τις Εικόνες, αλλά τιμούμε και δοξάζουμε όλους τους Αγίους που εικονίζουν και λατρεύουμε μόνο τον εν Τριάδι Θεό. Τον Πατέρα, τον Υιό και το Άγιο Πνεύμα και κανένα άλλο είτε Άγιο είτε Άγγελο.

Τη δεύτερη Κυριακή των Νηστειών, η Εκκλησία μας τιμά τη μνήμη του Αγίου πατρός ημών Γρηγορίου του Παλαμά. Ο θείος αυτός πατέρας, καταγόταν από την Ασία και ανετράφη από παιδί στην βασιλική αυλή της Κωνσταντινούπολης. Τελείωσε τις σπουδές του στη φιλοσοφία, ρητορική και φυσική. Στη λογική, κατά την αποφοιτήριό διάλεξη του ενώπιον του αυτοκράτορα και των αξιωματούχων, ο πρύτανης του πανεπιστημίου ανεφώνησε με θαυμασμό ότι, αν ήταν παρών και ο ίδιος Αριστοτέλης θα τον επαινούσε.

Η τρίτη Κυριακή των Νηστειών ονομάζεται «Κυριακή της Σταυροπροσκύνησης». Βρισκόμαστε

στη μέση της Μεγάλης Σαρακοστής. Από τη μια πλευρά η φυσική και πνευματική προσπάθεια, αν είναι συστηματική και συνεχής, αρχίζει να μας γίνεται αισθητή, το φόρτωμα να γίνεται πιο βαρύ, η κόπωση πιο φανερή. Έχουμε ανάγκη από βοήθεια και ενθάρρυνση. Αλλά δεν μπορούμε να σηκώσουμε το σταυρό μας και ν' ακολουθήσουμε το Χριστό αν δεν απενίζουμε το Σταυρό που Εκείνος σήκωσε για να μας σώσει. Ο δικός Του Σταυρός είναι εκείνος που δίνει νόημα αλλά και δύναμη στους άλλους. Αυτό μας εξηγεί το συναξάρι της Κυριακής.

Στη διάρκεια της νηστείας των σαράντα ημερών, κατά κάποιον τρόπο, και μείς σταυρωνόμαστε, νεκρωνόμαστε από τα πάθη, έχουμε την πίκρα της ακηδίας και της πώσης, γι' αυτό υψώνεται ο τίμιος και ζωοποιός Σταυρός, για αναψυχή και υποστήριξη μας. Μας θυμίζει τα πάθη του Κυρίου και μας παρηγορεί.

Δ' Κυριακή των Νηστειών Αγίου Ιωάννου της Ιωάννου Κλίμακος. Ο Άγιος Ιωάννης γεννήθηκε στην Παλαιστίνη γύρω στα 523. Μόνασε από νεαρή ηλικία (16 ετών). Παρακολούθησε ανώτερο κύκλο μορφώσεως. Στην ζωή της ερήμου Σινά αξιοποίησε την σοφία του και ανέβηκε σε υψηλές κορυφές αγιότητας. Είχε και το χάρισμα της θαυματουργίας. Σε μεγάλη ηλικία έγινε ηγούμενος της μονής του Σινά.

Συνέγραψε τριάντα λόγους περί αρετής, όπου ο καθένας λόγος περιλαμβάνει και μια αρετή, ξεκινώντας από τις πιο πρακτικές και ανεβαίνοντας σαν σκαλοπάτια κατέληξε στις θεωρητικά υψηλές. Στη πνευματική ζωή έχουμε βαθμίδες χαμηλές και υψηλές, καταστάσεις κατώτερες και ανώτερες. Γι' αυτό και το σύγγραμμα ονομάζεται Κλίμακα των αρετών. Ο Άγιος Ιωάννης κοιμήθηκε στις 30 Μαρτίου το 603, σε ηλικία ογδόντα ετών. Από την αρχή της Σαρακοστής το σύγγραμμά του διαβάζεται σε όλα τα ορθόδοξα μοναστήρια. Επειδή είναι παγκόσμιο κειμήλιο ανάλυσεως όλων των παθών και των αρετών, η Εκκλησία τιμά ιδιαίτερα σε αυτήν την πνευματική περίοδο τον συγγραφέα Άγιο Ιωάννη της Κλίμακας και το προτείνει για ανάγνωσμα.

Πλησιάζοντας λοιπόν στο τέλος της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, η Εκκλησία μας, μας προβάλλει ένα δυνατό παράδειγμα μετανοίας και σωτηρίας. Όχι πια με παραβολές, μα με πρόσωπα ζωντανά. Με μια θαυμαστή γυναικεία μορφή που

ξεπέρασε τον ίδιο της τον εαυτό και μπόρεσε να προχωρήσει από το «παρά φύσιν» στο «υπέρ φύσιν». Η οσία Μαρία η Αιγυπτία, με μια ψυχή καταλεκιασμένη και καταπληγμένη από τα πυρωμένα βέλη του πονηρού, αξιώθηκε με την ειλικρινή της μετάνοια και την υπεράνθρωπη άσκηση της, όχι μόνο να φτάσει τους μεγαλύτερους ασκητές μα και να τους ξεπεράσει. Έφθασε τα μέτρα της τελειότητας. Για από τις πιο εξαιρετές γυναικείες ασκητικές μορφές, είναι η μορφή της οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας. Κάθε χριστιανός που θα διαβάσει τη ζωή της, θα αντλήσει πολύ ωφέλιμα διδάγματα.

Η Οσία Μαρία καταγόταν από την Αίγυπτο. Από νωρίς αναπτύχθηκε η ωραιότητα του σώματός της. Στα νεανικά της χρόνια ζούσε μέσα στην αμαρτία. Παρά τις συμβουλές γονέων και ιερέων, ακολούθησε το δρόμο της διαφθοράς και παρέσυρε πολλούς ανθρώπους στην ηθική καταστροφή. Όταν ήταν 12 χρονών ξέφυγε από την προσοχή των γονιών της και πήγε στην Αλεξάνδρεια, όπου επί 17 χρόνια ζούσε άσπυτη ζωή. Η θεία πρόνοια όμως δεν την άφησε. Ο πανάγαθος και πολυεύσπλαχνος Θεός ενήργησε το ίδιο του σχέδιο σωτηρίας. Μετά από περιέργεια πήγε, με πολλούς άλλους προσκυνητές, στα Ιεροσόλυμα, για να παρεβρεθεί στην ύψωση του Τιμίου Σταυρού. Φθάνοντας στην είσοδο της εκκλησίας η Μαρία αισθάνθηκε την ανάγκη να εισέλθει στην εκκλησία και να προσκυνήσει τον Τιμίο Σταυρό. Όταν θέλησε να μπει στο ναό της Αναστάσεως, τη μέρα που υψωνόταν ο Τιμίος Σταυρός, ένοιωσε τρις έως τέσσερις φορές κάποιαν αδράπη δύναμη μέσα της, που την εμπόδιζε να μπει, ενώ το πλήθος έμπαινε ανεμπόδιστα.

Αφού πληγώθηκε η καρδιά της απ' αυτό, αποφάσισε ν' αλλάξει ζωή και να ζητήσει από τον Θεό μετάνοια. Έτσι, βάζοντας σαν εγγυητριά της την Παναγία, υποσχέθηκε ότι εάν αφήσει να μπει και να δει τον Σταυρό του Κυρίου, θα ήταν συνετή και φρόνιμη στο μέλλον και δεν θα μάλυνε πια το σώμα της με πονηρές επιθυμίες και ηδονές. Όταν γύρισε μετά στην εκκλησία, αυτή τη φορά μπόρεσε να μπει χωρίς καμιά δυσκολία. Τότε αποβάλλει τον παλαιόν άνθρωπο και φορά τον καινούργιο. Προσκύνησε το Τιμίο ξύλο και χωρίς να λησμονήσει την υπόσχεση που έδωσε, αναχώρησε την ίδια μέρα από τα Ιεροσόλυμα κι' αφού πέρασε τον Ιορδάνη μπήκε στα ενδότερα μέρη της ερήμου, όπου έζησε επί 47 χρόνια με αυστηρή άσκηση και προσευχή, μια ζωή πολύ σκληρή και ασυνήθιστη, χωρίς να δει άνθρωπο, αλλά, έχοντας μοναδικό της θεατή τον Θεό, προσευχόταν μόνη σ' Αυτόν.

Ο Μεγάλος Κανόνας

Η πέμπτη εβδομάς των Νηστειών είναι το λειτουργικό αποκορύφωμα της Τεσσαρακοστής. Οι Ακολουθίες είναι μακρότερες και εκλεκτότερες. Στη συνήθη Ακολουθία των λοιπών εβδομάδων θα προστεθούν δύο νέες εκτενείς Ακολουθίες: την Πέμπτη ο Μέγας Κανών και το Σάββατο ο Ακάθιστος ύμνος. Κανονικά το αποκορύφωμα αυτό θα έπρεπε να αναζητηθεί στην επομένη, στην έκτη εβδομάδα των Νηστειών, που είναι και η τελευταία της περιόδου αυτής. Αλλά όλα στη λατρεία μας έχουν τακτοποιηθεί από τους Πατέρας με πολλή μελέτη και περίσκεψη. Με «διάκρισι», κατά την εκκλησιαστική έκφρασι. Μετά από την τελευταία εβδομάδα ακολουθεί η Μεγάλη Έβδομάς, με πυκνές και μακρές ακολουθίες, ανάλογες προς τα μεγάλα εορτολογικά της θέματα. Μεταξύ αυτής και του αποκορυφώματος της Τεσσαρακοστής έπρεπε να μεσολαβήσει μία περίοδος σχετικής αναπαύσεως, μία μικρά ανάπαυλα. Το τόσο λοιπόν ανθρωπίνως αναγκαίο μεσοδιάστημα είναι η τελευταία εβδομάς και την έξαρσι του τέλους βαστάζει η προτελευταία. Ο Μέγας Κανών ψάλλεται τμηματικώς στα Απόδειπνα των τεσσάρων πρώτων ημερών της Α' εβδομάδος των Νηστειών και ολοκληρωσ στην Ακολουθία του όρθρου της Πέμπτης της Ε' εβδομάδος.

Τον Μέγα Κανόνα συνέθεσε ο άγιος Ανδρέας ο Ιεροσολυμίτης. Μοναχός κατ' αρχάς στην Μονή του Αγίου Σάββα στα Ιεροσόλυμα, ήλθε στην Κωνσταντινούπολη για εκκλησιαστική αποστολή. Εκεί παρέμεινε και ανέλαβε διάφορα εκκλησιαστικά υπουργήματα και τέλος ανεδείχθη αρχιεπίσκοπος Κρήτης. Απέθανε γύρω στα 740 μ.Χ. στην Ερεσό της Λέσβου, είτε επιστρέφοντας στην Κρήτη, κατά ένα ταξίδι του στην Κωνσταντινούπολη, είτε και εξόριστος εκεί -ήταν υποστηρικτής των αγίων εικώνων.

Ο Ανδρέας ήταν λόγιος κληρικός και υμνογράφος. Η φιλολογική και υμνολογική του παραγωγή είναι αξιόλογος. Το σπουδαιότερο όμως υμνογραφικό του έργο είναι ο Μέγας Κανών. Ο Μέγας όμως Κανών στην μορφή του έχει μία χαρακτηριστική ιδιορρυθμία. Η ιδιορρυθμία του συνίσταται στο ότι, συγκρινόμενος προς τους άλλους ομοίους του Κανόνες, είναι «μέγας». Μέγας στην απόλυτό του έννοια. Μεγαλύτερος δεν μπορούσε να υπάρξει και τούτο γιατί ο ποιητής θέλησε να συνθέσει όχι τρία ή τέσσερα τροπάρια για την κάθε ωδή, όπως συνήθως έχουν οι άλλοι Κανόνες, αλλά πολύ περισσότερα: Τόσα, όσα είναι και οι άλλοι στίχοι των ωδών, ούτως ώστε στον καθένα στίχο να αντιστοιχεί και να παρεμβάλλεται κατά την ψαλμωδία από ένα τροπάριο. 250 είναι οι στίχοι των ωδών, 250 και τα τροπάρια του Μεγάλου Κανόνος, ενώ οι συνήθεις Κανόνες έχουν γύρω στα 30. Σήμερα τα τροπάρια του Μεγάλου Κανόνος είναι κατά τριάντα περίπου περισσότερα από τα αρχικά. Μεταγενέστεροι υμνογράφοι προσέθεσαν τροπάρια για την οσία Μαρία την Αιγυπτία και για τον ίδιο τον άγιο Ανδρέα. Δεν είναι τίποτε άλλο παρά ένα κύκνειο άσμα, ένας θρήνος προθανάτιος, ένας θρηνητικός μονόλογος. Ο ποιητής βρίσκεται στο τέλος της ζωής του. Αισθάνεται ότι οι ημέρες του είναι πια ολίγες, ο βίος του έχει περάσει. Αναλογίζεται τον θάνατο και την κρίσι του δικαίου Κριτού, που τον αναμένει.

Δεν του μένει παρά η μετάνοια, η συντριβή και η καταφυγή στο έλεος του Θεού. Και ανοίγει η αισιόδοξος προοπτική του ποιητού. Βρήκε την θύρα του Παραδείσου, την μετάνοια. Καρπούς μετανόιας δεν έχει να παρουσιάσει προσφέρει όμως στον Θεό τη συντετριμμένη του καρδιά και την πνευματική του πτωχεία. Τα βιβλικά παραδείγματα του Δαυίδ, του τελώνου, της πόρνης και του ληστού τον ενθαρρύνουν. Ο Κριτής θα ευσπλαγχνισθή και αυτόν. Μέσα στο πλαίσιο της κατασκευαστικής περιόδου της Μεγάλης Τεσσαρακοστής «ο κατανύξεως μεστός» Μέγας Κανών προσφέρει ένα συγκλονιστικό βίωμα. Μπαίνει στο στόμα του πιστού σαν φωνή, σαν εγερτήριο. Σαν αποστροφή στην κοιμωμένη και ραθυμούσα ψυχή του. Τούτο ανακεφαλαιώνει το

θαυμαστό προοίμιο του κοντακίου του Ρωμανού του Μελωδού, που συμπάλλεται με τον Μέγα Κανόνα:

«Ψυχή μου, ψυχή μου,
άναστα, τί καθεύδεις
τό τέλος έγγίζει
καί μέλλεις θορυβεΐσθαι·
άνάνηψον ούν,
ΐνα φείσηται σου Χριστός ό Θεός,
ό πανταχοϋ παρών
καί τά πάντα πληρών».

«Μετά βαΐων και κλάδων»

«Μετά βαΐων και κλάδων» η υποδοχή του Χριστού στην πόλη της Ιερουσαλήμ την Κυριακή των Βαΐων. Έτσι όπως υποδέχεται ο κόσμος κάθε ξεχωριστό πρόσωπο. Πανηγυρίζει για τον ερχομό του, δοξάζει το γεγονός, θυμάται, ζητά, κραυγάζει, χαιρετά, ενθουσιάζεται. Κι αυτό συμβαίνει πάντοτε. Η ανθρωπινή ζωή χαρακτηρίζεται από την προσμονή του μεσσία, του σωτήρα. Νιώθουμε την ανεπάρκειά μας, μας φαίνεται κοπιαστικό εμείς να αγωνιστούμε για την σωτηρία μας και προσμένουμε το πρόσωπο, τον χαρισματικό ηγέτη, ο οποίος θα μας τραβήξει μέσα στην ανημπόρια μας και θα μας οδηγήσει εκεί που θέλουμε.

Η μεγαλύτερη δυσκολία στη ζωή μας δεν είναι να είμαστε ελεύθεροι. Είναι το πώς θα διαχειριστούμε την ελευθερία μας. Κι αυτό γιατί θέλει κόπο κι επώδυνο αγώνα. Ταυτόχρονα, είναι πιο εύκολο άλλος να έχει την ευθύνη για τον κόσμο, τη ζωή, την πορεία μας και για τη λύση των προβλημάτων μας. Έτσι, αναζητούμε τους μεσσίες στα πρόσωπα των πολιτικών, των αθλητών, των ηθοποιών, των καλλιτεχνών, και οποιουδήποτε άλλου το κάθε σύστημα προβάλλει, ώστε να έχουμε τον «ένοχο» έτοιμο στην αποτυχία μας ή να μπορούμε να ξεχνούμε τα προβλήματά μας ασχολούμενοι μ' αυτούς, ξεχνώντας τον μοναδικό Μεσσία και Σωτήρα μας.

«Μετά βαΐων και κλάδων» κυλά λοιπόν η ζωή μας. Μα τα προβλήματά μας δεν λύνονται με «κούφιες ρητορείες». Η ελευθερία που αφήνουμε στην άκρη παραμένει πάντοτε ένα μεγάλο ερώτημα. Και τα «ωσαννά» των Βαΐων εύκολα μετατρέπονται στα «Άρον, άρον, σταύρωσον», όταν το σύστημα μας πληροφορεί ότι ο Μεσσίας που επιλέξαμε δεν είναι

αυτός που μας λυτρώνει ή όταν εμείς κουραστούμε να αγωνιζόμαστε ή ενοχλούμαστε από την αλήθεια που τα λόγια και η ζωή Του κρύβουν.

Ο Χριστός μπήκε θριαμβευτικά στα Ιεροσόλυμα, γνωρίζοντας τις δοξασμένες κραυγές και τα «μετά βαΐων και κλάδων» του λαού. Εκπλήρωσε τις προφητείες της Παλαιάς Διαθήκης, αφουγκράστηκε τη χαρά των ανθρώπων, αλλά ήξερε καλά μέσα Του πόσο γρήγορα αυτός ο ενθουσιασμός θα περνούσε. Κι αυτό γιατί δεν είχε έρθει για να υποσχεθεί εύκολες λύσεις, δεν μίλησε για την πλατεία, αλλά για την «στενή πύλη», δεν μίλησε για την εξουσία, αλλά για τη διακονία του κόσμου.

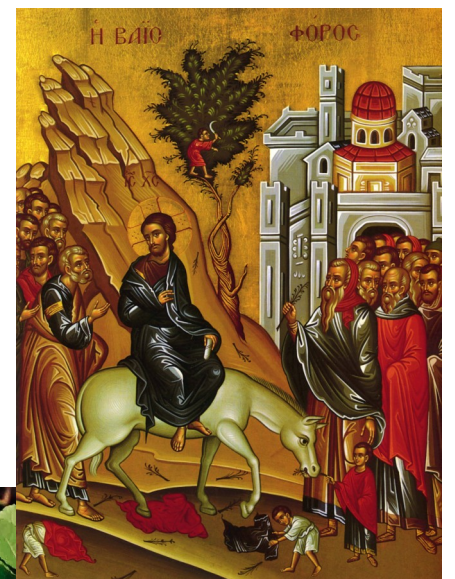
Πάνω στο ταπεινό πουλαράκι ο Χριστός φάνταζε βασιλιάς και μεσσίας στα μάτια όσων των ζητωκραυγάζαν, καθώς είχαν μάθει για την Ανάσταση του Λαζάρου. Μα ήρθε τόσο ταπεινά στα Ιεροσόλυμα, βιώνοντας από πριν, όπως και σε όλη Του την ζωή, την ταπείνωση που οι ίδιοι οι δοξαστές Του Τού επεφύλασσαν! Ο Χριστός ήταν ο Μεσσίας, όχι όμως όπως τον φαντάζονταν ο κόσμος, αλλά όπως ο ίδιος δίδαξε: Αυτός που θα πρόσφερε τη Σωτηρία, Αυτός που θα μιλούσε και θα ζούσε την Αγάπη, Αυτός που δεν θα έπαυε ποτέ να παρουσιάζει στους ανθρώπους την Αλήθεια.

«Μετά βαΐων και κλάδων» υποδεχόμαστε κι εμείς το Χριστό, στην αρχή της Μεγάλης Εβδομάδας, μοιάζοντας περισσότερο με τους ανθρώπους της Ιερουσαλήμ, σαγηνευμένοι από τα θαύματα και μην ακούγοντας το βάθος των λόγων και των έργων Του. Είναι καιρός όμως να ξεφύγουμε από την παρανοημένη εικόνα που έχουμε για το Χριστό και να αναζητήσουμε στην γνήσια κοινωνία με το πρόσωπό Του το Θεό που μας λυτρώνει, μας κάνει υπεύθυνους για τη ζωή και την ελευθερία μας και μας προτείνει την οδό που ξεκινά από το Πάθος, αλλά καταλήγει πάντοτε στην Ανάσταση. Την δική Του και την δική μας...

Η Μεγάλη Εβδομάδα, η εβδομάδα των Παθών, είναι Μεγάλη, γιατί είναι μεγάλα και σημαντικά τα γεγονότα, που διαδρα-

ματίζονται μέσα σ' αυτήν. Είναι το αποκορύφωμα μιας πορείας, που ξεκίνησε από την αρχή της Σαρακοστής. Πορεία προετοιμασίας για την προσωπική μας συνάντηση με το Σταυρωμένο και Αναστημένο Χριστό.

Η Εκκλησία δεν εορτάζει το Πάσχα τυπικά, επαναλαμβάνοντας κάθε χρόνο κάποιους ύμνους ή τελετές, όπως τη Σταύρωση, τον Επιτάφιο και την Ανάσταση. Όλες αυτές οι εξωτερικές εκδηλώσεις αποτελούν τα ορατά, τα φανερά σημάδια του πραγματικού τρόπου ζωής, τον οποίο μας φανερώνει και μας προσκαλεί να ακολουθήσουμε στην καθημερινή μας ζωή η Εκκλησία.

πρεσβ. Αντώνιος Αρ. Μπεζαΐτης
Εφημέριος Ιερού Ναού Αγίου
Στυλιανού Γκύζη
Συνεργάτης Ιδρύματος Νεότητας
και Οικογένειας
Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών
2106401469 / 6977387010
antoniosbezaz@yahoo.gr
Τεχνική Επιμέλεια: Σπυριδούλα
Άννα Μπεζαΐτη - πρεσβυτέρα
annabezaiti@yahoo.gr
Επιμέλεια Κειμένων: Ομάδα Νέων
και Πνευματικών Τέκνων
ISSN:2732-8953

«Εγώ... Εσύ... ο ΧΡΙΣΤΟΣ...
και η καθημερινότητά μας»

www.pantonios.gr

κάνε κλικ στον σύνδεσμο

Ο Ακάθιστος Ύμνος είναι «Κοντάκιον». «Κοντάκια» παλαιότερα λέγονταν ολόκληροι ύμνοι, ανάλογοι προς τους «Κανόνες». Η ονομασία οφείλεται μάλλον στο κοντό ξύλο επί του οποίου τυλιγόταν η μεμβράνη που περιείχε τον ύμνο. Το πρώτο τροπάριο λεγόταν «προοίμιο» ή «κουκούλιο» και τα ακόλουθα λέγονταν «οίκοι», ίσως διότι ολόκληρος ο ύμνος θεωρούνταν σύνολο οικοδομημάτων αφιερωμένων στη μνήμη κάποιου Αγίου. Κοντάκιο λέγεται συνήθως σήμερα το πρώτο τροπάριο ενός τέτοιου ύμνου. Ο Ακάθιστος Ύμνος περιέχει προοίμιο και 24 «οίκους». Το προοίμιο του σήμερα είναι το: «Τῆ Ὑπερμάχῳ Στρατηγῶ». Η «ακροστιχίδα» του ύμνου είναι αλφαβητική, δηλαδή ακολουθεί τη σειρά των γραμμάτων Α', Β', Γ', έως Ω'. «Εφύμνιο» λέγεται η τελευταία φράση του ύμνου που επαναλαμβάνει ο λαός. «Εφύμνια» ο Ακάθιστος Ύμνος έχει δύο: Το «Χαίρε, Νύφη ἀνύμφευτε» στους περιπτούς «οίκους» (1,3,5,7, κτλ) και το «Ἀλληλούϊα» στους άρτιους (2,4,6,8 κτλ). Ο Ακάθιστος Ύμνος αρχίζει με τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου και έπειτα αναφέρεται σε άλλα γεγονότα, όπως της σαρκώσεως Του Κυρίου, της θεώσεως των ανθρώπων και της θεομητορικής αξίας της Θεοτόκου. Ποιητής που να μην επιδέχεται αντιρρήσεις δεν δόθηκε μέχρι σήμερα. Οι περισσότεροι θεωρούν τον Ύμνο ως έργο του Ρωμανού του Μελωδού. Κατά το έτος 626 η Κωνσταντινούπολη πολιορκήθηκε από τους Πέρσες και Αβάρους. Ο βασιλέας Ηράκλειος απουσίαζε στη Μικρά Ασία σε πόλεμο κατά των Περσών. Τότε ο φρούραρχος Βήνος μαζί με τον Πατριάρχη Σέργιο ανέλαβαν την υπεράσπιση της αυτοκρατορίας. Ο Πατριάρχης περιέτρεχε τη πόλη με την εικόνα της Παναγίας και ενεθάρρυνε τα πλήθη και τους μαχητές. Ξαφνικά έγινε φοβερός ανεμοστρόβιλος που κατέστρεψε τον εχθρικό στόλο και τη νύκτα της 7ης προς την 8η Αυγούστου, αναγκάστηκαν να φύγουν άπρακτοι. Ο λαός πανηγυρίζοντας τη σωτηρία του, συγκεντρώθηκε στο Ναό της Παναγίας των Βλαχερνών και όλοι όρθιοι έμαλλαν τον από τότε λεγόμενο «Ακάθιστο» Ύμνο στην Παναγία, αποδίδοντας τα «νικητήρια» και την ευγνωμοσύνη τους στην «Ὑπερμάχῳ Στρατηγῶ». Ο Ακάθιστος Ύμνος ψάλλεται από τότε τμηματικά στις πρώτες τέσσερις Παρασκευές της Μεγάλης Σαρακοστής και ολόκληρος την Πέμπτη εβδομάδα των Νηστειών. Ο Ακάθιστος Ύμνος είναι ένα αριστούργημα της παγκοσμίου θρησκευτικής ποιήσεως και δημοφιλέστατος.

Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου και 25η Μαρτίου

Η 25η Μαρτίου είναι ημέρα διπλού εορτασμού, της εθνικής επανάστασης, αλλά και του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου. Η εορτή του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου είναι Δεσποτικοθεομητορική εορτή. Η Θεοτόκος Μαρία έχει μεγάλη αξία και σπουδαία θέση στην Εκκλησία, ακριβώς γιατί ήταν το πρόσωπο εκείνο που περίμεναν όλες οι γενεές, και αυτή έδωσε στον Λόγο του Θεού την ανθρώπινη φύση. Έτσι, το πρόσωπο της Θεοτόκου συνδέεται στενά με το Πρόσωπο του Χριστού. Και η αξία της Παναγίας δεν οφείλεται μόνον στις αρετές της, αλλά κυρίως στον καρπό της κοιλίας της.

Γι' αυτό, η Θεοτοκολογία συνδέεται στενότερα με την Χριστολογία. Όταν κάνουμε λόγο για τον Χριστό δεν μπορούμε να αγνοήσουμε αυτήν που του έδωσε σάρκα, και όταν κάνουμε λόγο για την Παναγία, αναφερόμαστε ταυτόχρονα και στον Χριστό, γιατί από Αυτόν αντλή Χάρη και αξία. Αυτό φαίνεται καθαρά στην ακολουθία των Χαιρετισμών, στην οποία μνησται η Θεοτόκος, αλλά πάντοτε εν συνδυασμώ με το ότι είναι μητέρα του Χριστού: «Χαίρε ότι υπάρχεις βασιλέως καθέδρα, χαίρε ότι βαστάζεις τον βαστάζοντα πάντα». Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου είναι η αρχή όλων των Δεσποτικών εορτών.

Στο απολυτίκιο της εορτής ψάλλουμε: «σήμερον της σωτηρίας ημών το κεφάλαιον και του απ' αιώνος μυστηρίου η φανέρωσις...». Το περιεχόμενο της εορτής αναφέρεται στο γεγονός κατά το οποίο ο αρχάγγελος Γαβριήλ – ο άγγελος εκείνος με τον οποίο συνδέονται όλα τα γεγονότα που έχουν σχέση με την ενανθρώπιση του Χριστού – επισκέφθηκε με εντολή του Θεού την Παναγία και την πληροφόρησε ότι έφθασε ο καιρός της σαρκώσεως του Λόγου του Θεού, και ότι αυτή θα γίνη η μητέρα Του. (βλ. Λουκά α', 26-56).

Η λέξη «ευαγγελισμός» αποτελείται από δύο επί μέρους λέξεις, ήτοι εύ και αγγελία, και δηλώνει την καλή είδηση, την καλή αγγελία. Πρόκειται για την πληροφορία που δόθηκε δια του αρχαγγέλου ότι ο Λόγος του Θεού θα ενανθρωπήσει για την σωτηρία του ανθρώπου. Ουσιαστικά πρόκειται για την εκπλήρωση της υποσχέσεως του Θεού, που δόθηκε μετά την πώση του Αδάμ και της Εύας (βλ. Γεν. γ', 15), η οποία λέγεται πρωτευαγγέλιο. Γι' αυτό, η πληροφορία της ενανθρωπήσεως του Λόγου του Θεού είναι η μεγαλύτερη είδηση μέσα στην ιστορία.

Η καλή αγγελία, το ευαγγέλιο, ο ευαγγελισμός είναι διόρθωση των γεγονότων που έγιναν στην αρχή της δημιουργίας του ανθρώπου, στον αισθητό Παράδεισο της Εδέμ. Εκεί από γυναίκα άρχισε η πώση και τα αποτελέσματά της, εδώ από γυναίκα άρχισαν όλα τα αγαθά. Έτσι, η Παναγία είναι η νέα Εύα. Εκεί υπήρχε ο αισθητός Παράδεισος, εδώ η Εκκλησία. Εκεί ο Αδάμ, εδώ ο Χριστός. Εκεί η Εύα, εδώ η Μαρία-

α. Εκεί ο όφις, εδώ ο Γαβριήλ. Εκεί ο ψιθυρισμός του δράκοντος-όφεως στην Εύα, εδώ ο χαιρετισμός του αγγέλου στην Μαρία (Ιωσήφ Βρυένιος).

Με αυτόν τον τρόπο διορθώθηκε το σφάλμα του Αδάμ και της Εύας. Ο αρχάγγελος Γαβριήλ απεκάλεσε την Παναγία «κεχαριτωμένη». Της είπε: «Χαίρε, κεχαριτωμένη, ο Κύριος μετά σου, ευλογημένη συ εν γυναιξίν» (Λουκ. α', 28-29).

Η Παναγία αποκαλείται «κεχαριτωμένη» και χαρακτηρίζεται «ευλογημένη», αφού ο Θεός είναι μαζί της.

Έτσι, η Παναγία είχε φθάσει στην θέωση και πριν ακόμη δεχθή την επίσκεψη του αρχαγγέλου. Για τον σκοπό αυτό χρησιμοποίησε μια ειδική μέθοδο Θεογνωσίας και Θεοκοινωνίας, όπως ερμηνεύει θαυμάσια και θεόπνευστα ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς. Πρόκειται για την ησυχία, την ησυχαστική οδό. Κατάλαβε η Παναγία ότι δεν μπορεί κανείς να φθάσει στον Θεό με την λογική, την αίσθηση, την φαντασία και την ανθρώπινη δόξα, αλλά δια του νού. Έτσι νέκρωσε όλες τις δυνάμεις της ψυχής που προέρχονται από την αίσθηση, και δια της νοεράς προσευχής ενεργοποίησε τον νού.

Με αυτόν τον τρόπο έφθασε στην έλλαμψη και την θέωση. Και γι' αυτό αξιώθηκε να γίνη Μητέρα του Χριστού, να δώσει την σάρκα της στον Χριστό. Δεν είχε απλώς αρετές, αλλά την θεοποιό Χάρη του Θεού.

Η Εθνική γιορτή της 25ης Μαρτίου

Στις 25 Μαρτίου γιορτάζουμε την **Επανάσταση του 1821** που έγινε εναντίον του τουρκικού ζυγού μετά από 400 χρόνια σκλαβιάς.

Στην ουσία αναφερόμαστε στην ένοπλη εξέγερση των Ελλήνων εναντίον των Οθωμανών με σκοπό την ίδρυση ανεξάρτητου κράτους, του ελληνικού κράτους που υπάρχει ακόμη και σήμερα.

Πιο συγκεκριμένα, η Επανάσταση, σε διπλωματικό επίπεδο, ξεκίνησε ήδη από τα τέλη Φεβρουαρίου του

1821 από την μακρινή Μολδοβλαχία (σημερινή Ρουμανία) από τον πρίγκηπα Αλέξανδρο Υψηλάντη.

Στην Ελλάδα η εξέγερση ξεκίνησε από την Πελοπόννησο και γρήγορα εξαπλώθηκε στη Στερεά Ελλάδα κι από εκεί σε ολόκληρη τη χώρα.

Στην καλλιέργεια της εθνικής ταυτότητας που ήταν απαραίτητη για την εκκίνηση της Επανάστασης καταλυτικό ρόλο έπαιξε ο νεοελληνικός διαφωτισμός.

Από τους κυριότερους εκπροσώπους του υπήρξε ο Ρήγας Φεραίος ή Βελεστινλής, ο οποίος είχε γράψει και το περίφημο «καλύτερα μίας ώρας ελεύθερη ζωή, παρά 40 χρόνια σκλαβιά και φυλακή», φράση η οποία συνδέθηκε άρρηκτα με τον απελευθερωτικό αγώνα.

